

V ozračju Evrope je invazija

ZAVEZNIKI STALNO BOMBARDIRAJO EVROPO

London, Anglija. — Prvi maj je nastopil. Invazije, ki jo vsa Evropa in ves svet napeto pričakuje, še ni tu. Je pa v programu in vsakdo jo z gotovostjo pričakuje, da jo že kar čuti v ozračju. Kdaj pride, je pa še vedno vojaška tajnost, ki ima v rokah program za invazijo.

Da, invazija je v ozračju. Osemnajst dni že stalno bombardirajo Evropo iz zraka. Ni jo ure, da bi ne bobneli težki bombniki nad Francijo, Belgijo, Holandsko, Zapadno Nemčijo, Severno Italijo, nad Balkanom, kakor tudi nad vzhodno Nemčijo. Zveplo in ogenj ne prestanto pada. Težke bombe razbijajo tovarne, javne naprave, železnice in povzročajo sovražniku težave uro za uro. Samo tekom meseca aprila so zavezniški letalci vrgli na zapadno Nemčijo več, kakor 65 tisoč tonov bomb. Zadnje tri dni je bilo nad sovražnim ozemljem stalno nad 2000 zavezniških letal. Vsa severna francoska mesta, kakor tudi obrežja, v katerih se nahajajo Nemci so hudo prizadeta, tako tudi domalega vsa industrijska mesta.

RAZNA POROČILA IZ DALJNEGA VZHODA IN PACIFIKA

Chungking, Kitajsko. — Japonske čete so začele s splošno ofenzivo v Anhwei provinci na Kitajskem. Pri Mihsien divjajo baje zelo hudi boji. Tudi dalje proti jugu kakih 200 milj med Hankovem in Suchowom udarjajo Japonci na kitajske položaje. Tudi v drugih krajih v notranjosti Kitajske se Japonci pomikajo naprej. Ameriški general Stilwell je poslal Kitajcem v pomoč močne letalske oddelke.

Razmere na Kitajskem so nekam čudne. Dolga leta jih zavezniški že zalagajo in sami se nekaj pripravljajo in tudi dosti jih je, ne store in dosežejo pa ne dosti. Glede teh je morda res tako, kakor je pred časom dejal neki ameriški profesor na Town Hall mitingu v New Yorku, da Kitajcem je vseeno, če pridejo do zmage jutri ali pa čez 500 let.

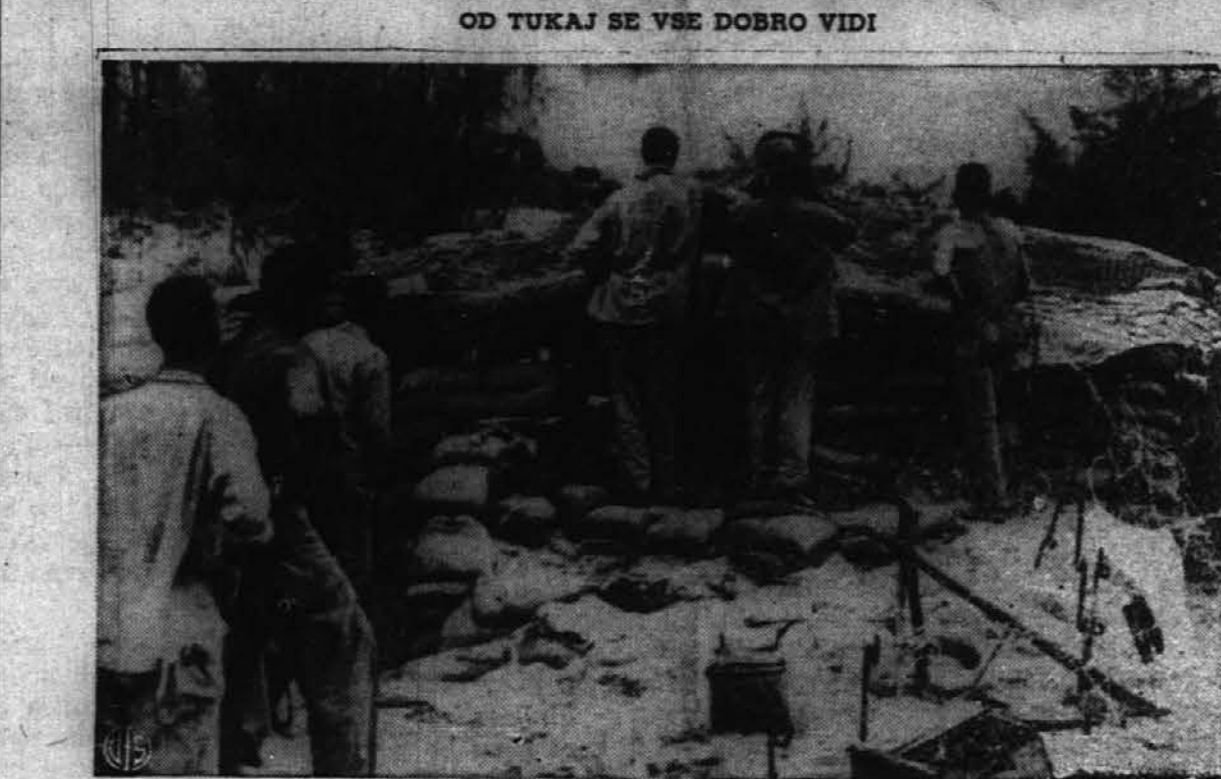
Ne godi se pa Japoncem tako v Južnem Pacifiku. V Novi Gvineji stiskajo Amerikanci Japonce na severnem obrežju.

RUSI PRIPRAVLJAJO OBRAČUN Z NEMCI RADI POVZROČENE ŠKODE

Moskva, Rusija. — Ruske oblasti so začele sestavljati podrobne zapise o vsej povzročeni škodi, ki so jo napravili Nemci v zasedenih pokrajinah, ki so jih Rusi zadnje mesece osvobodili iz nemških rok. Škoda je ogromna in vsestranska. Nemci so razbili mesta, vasi in naselja. Poleg požigov hiš in poslopij, so odpeljali vso živino, vse živež, naredili ogromno škodo v gozdovih, itd. Po zasedbi so prišli v deželo nemški in rumunski podjetniki, ki so začeli izkoriščati tudi ruske javne naprave, kot rudnike, gozdove in druge posestva. Vlada zdaj o vsem sestavlja po kolikor mogoče točnih pregledih poročila in zapise.

Vso to škodo bodo morali Nemci Rusiji plačati do zadnjega vinarja. Vse kar so porušili bodo morali pozidati nazaj. Uničene stroje bodo morali nadomestiti.

Sovjetske oblasti zdaj sestavljajo natančne zapise, kateri vojaški oddelki nemške vojske so operirali v katerem kraju in okrožju. Vojaški poveljniki in nižji poveljniki bodo osebno odgovarjali za vse izvršene zločine. V sovjetskem (Nadaljevanje na 6. str.)

Zavarovani za utrditvami, imajo ameriški infanteristi najboljše mesto za razgled, odkoder gledajo, kako se naši bombniki spuščajo doli na iridovratne japonske postojanke na drugi strani ustja reke Torokine blizu zaliva cesarice Avguste, na otoku Bougainville. Pred kratkim so se vršili tukaj silno ostri boji za otok.

ZADEVA VLADNEGA PREUZJEMA PODJETJA MONTGOMERY WARD & CO.

Chicago, Ill. — Kakor smo že v zadnji številki poročali, je vlada Združenih držav prevzela znano velepodjetje Montgomery Ward & Co. Razlog k temu vladnemu nastopu je bil, ker omenjena družba ni hotela sprejeti ukaza vojnega delavskega odbora, da naj družba se pobota z unijo in sprejme zahteve unije. Ko ob določenem času družba ni sprejela, kar se je od nje zahtevalo, je predsednik Roosevelt podpisal ukaz, da tajnik za trgovino prevzame podjetje in istega obratuje v imenu vlade. Na lice mesta je bil poslan Wayne Taylor, podtajnik v departmentu za trgovinske zadeve, da izvrši ukaz. Predsednik družbe Montgomery Ward & Co. se ni hotel umakniti niti ne prepustiti podjetja vladnim zastopnikom. Vladni zastopniki so poklicali oddelke vojakov, ki so zastražili podjetje, predsednika družbe Sewella L. Averyja pa prijeli, dvignili in zanesli iz njegovega urada ven na cesto. Vlada zdaj vodi obrat. Družba je imela v petek letno sejo v Blackstone hotelu. Avery in vsi ostali direktorji so bili z veliko večino ponovno izvoljeni. Zdaj bo družba nastopila sodniško. Sodnija bo razsodila, ali je vlada ravnala prav in postavno v okviru ustave, ko je zasegla podjetje, ki so ne bavi izključno z vojno proizvodnjo, ali ne.

— London, Anglija. — Maršal Petain je v petek objavil potom radio apel na francoski narod, naj sodeluje z Nemci pri obrambi proti invaziji. Drugače, pravi Petain, bo narod doživel strašne represalije. Petain je s tem pokazal veliko bojazljivost.

UPOR MED NAZIJ

Stockholm, Švedska. — Iz Danske so dospele vesti, da so se nemški vojaški oddelki na Danskem uprli. Nazijski poveljniki v Helsingør je dal vse uporne oddelke razorožiti in bodo zdaj postavljeni pred vojno sodišče.

KVOTA RDEČEGA KRIŽA DOSEŽENA

Washington, D. C. — Zbirka za sklad Ameriškega Rdečega Križa je dosegla svoto nad \$211,000,000.00. Kvota je bila določena na \$200,000,000.00, zbirka jo je presegla za \$11,000,000.00.

KRIZEM SVETA

— La Paz, Bolivija. — Bolivijska vlada je proglasila vojno stanje v vsej deželi. Na sled so prišli pripravi za splošno revolucijo v deželi, ki naj bi strmoglavila vlado predsednika Villaroela. Več voditeljev in pristašev upornega gibanja je aretiranih.

— Washington, D. C. — V mestu Chicago je bilo tekom leta 1943 od avtomobilov povzročenih in ubitih najmanj pešcev v proporcijem primeru s drugimi velenostmi v Združenih državah. Tako navaja v svojem poročilu Zveza ameriških avtomobilistov.

— Sydney, Avstralija. — Zavezniške čete, ki so invadirale severno Novo Gvinejo so v okolici Hollandije rešile 100 misijonarjev in 40 redovnic, ki so delovali v tamošnji okolici. Od leta 1942 so bili pod japonsko zasedbo.

— London, Anglija. — Maršal Petain je v petek objavil potom radio apel na francoski narod, naj sodeluje z Nemci pri obrambi proti invaziji. Drugače, pravi Petain, bo narod doživel strašne represalije. Petain je s tem pokazal veliko bojazljivost.

— New York, N. Y. — Ivar Haug, norveški podanik, je bil obsojen od zvezne porote na tri letni zapor, ker se ni registriral za vojaško službo. Haug je tudi sam pripoznal, da je bil član nazijske stranke na Norveškem.

— Saginaw, Mich. — Okrožni sodnik James O'Neill je obsodil 16 let starega Edwarda Warrichaita na dosmrtno ječo radi uboja lastne matere in sestre.

— San Francisco, Calif. — Dvomotorno mornariško letalo je strmoglavilo kakih 15 milj vzhodno od Flagstaff, Arizona. V nezgodi se je ubilo 19 oseb. Ob času nezgode je divjal sneženi vihar.

— New York, N. Y. — Po tokijski radio objavi, so v Tokio organizirali na novo 13 okrožij, iz katerih bodo vodili obrambo in reševanje v slučaju zračnega napada na Tokio.

POPLAVE SE ŠIRIJO V ŠTIRIH DRŽAVAH IN POVZROČAJO HUĐO ŠKODO

Murphysboro, Ill. — Voda v reki Mississippi je prestopila na več krajih bregove in nasipe in se razliva po vsej nižavski ravnini v Degagnia občini v Jackson okraju. Sedem mest je pod vodo samo v tem okraju. Več, kakor 300 farmarjev je moralo zapustiti vse in se umakniti pred poplavo. Več kakor 35,000 akrov zemlje je pod vodo. Mnogo cest in potov je pod vodo in zveze med kraji so prekinjene.

V Illinoisu, Missouri in Arkansasu poročajo, da je do 1,686,400 akrov zemlje poplavljen. S strahom pa pričakujejo poplav naprej doli proti jugu, ker obilica vode, ki prihaja od severnih krajev po veliki reki Mississippi, dviga vodo in sili že čez struge in nasipe.

POLJSKI DUHOVNIK SE SEŠTAL S STALINOM

Moskva, Rusija. — Rev. Stanislav Orlemanski, rimsko katoliški duhovnik iz Springfielda, Mass. voditelj poljske opozicije proti poljski zamejni vladi, se je te dni seštel s Stalinom in imel z njim daljši razgovor. Rev. Orlemanski omenja, da je bilo posvetovanje najboljše in izvrstno.

MORNARIŠKI TAJNIK FRANK KNOX UMRL

Washington, D. C. — V petek je preminul mornariški tajnik Frank Knox, lastnik in izdajatelj čikaškega dnevnika "The Chicago Daily News" v starosti 69 let. V letu 1936 je bil na republikanskem tiketu kandidat za podpredsednika. Ob japonskem napadu, je sprejel v Rooseveltovi administraciji tajništvo mornarice, katero je vodil z vestno roko do svoje smrti.

— New York, N. Y. — V soboto so spustili v morje novo veliko nosilko letal, ki nosi ime Bon Homme Richard. Ladja bo stala \$60,000,000.00 in bo nosila do pol milijona funtov letal na svojem krovu.

ŠIRITE "AM. SLOVENEK"!

NAZIJSKIM ROPARJEM SO HUĐO SKAZILI PLEN

Washington, D. C. — Ko je Hitler napadel Jugoslavijo, je pričakoval, da bo tam dobil bogate vire sirovin in živeža za svojo vojaško pustolovstvo. Tako piše te dni "Prosta Jugoslavija" in nadaljuje: "Ali naša Osvobodilna armada je izjalovila načrte teh tolovajev." Izjalovila jih je takole:

"V tako zvani Neodvisni Hrvatski je 118 rudnikov in premogorovov, ki so delovali v polnem razmahu aprila meseca 1941. Izmed teh 118 rudnikov jih je samo deset delovalo v začetku decembra 1943, vsi drugi pa so bili toliko razdejani, da precej dolgo ne bodo mogli obratovati.

Železni rudniki v Ljugiji so bili največje važnosti za vpadnike, ker je ruda visoke kakovosti. Proizvodnja je znašala pol milijona ton na leto. Osvobodilna armada je obratovanje ponovno prekinila, tako da je proizvodnja vedno bolj pomešana, od novembra 1943 naprej pa je delo v teh rudnikih popolnoma ustavljeno. To pomeni toliko manj tankov, pušk in drugega vojnega materiala za sovražnika.

S premogovniki tudi ni imel več sreče. Izmed vseh 83, ki so obratovali leta 1941, jih sedaj obratuje samo pet, in ti so v Brezi, Mostaru, Tesliću, Banji Luki in Vrbniku. Če bi mogli nemoteno obratovati, bi letna proizvodnja znašala 470,000 ton, medtem ko so vsi premogovniki na leto proizvedli 1,500,000 ton. Namesto da bi izžala premog v Švico, kot v prejšnjih časih, ga mora kvizlinška hrvatska vlada uvažati iz Nemčije, da lahko vzdržuje promet na zvezi Zagreb-Beograd."

DALMATINSKI OTOKI ZOPET PRIDOBLJENI

London. — Čete jugoslovanske partizanske armade so pod varstvom jugoslovanskih in zavezniških vojnih ladij pristale na večjem jadranskem otoku ob dalmatinskem obrežju, Korčuli, ter zavzele na njem dvojico izmed treh večjih mest. Tako poroča maršal Josip Brož-Tito.

Na podoben način je partizanska armada prej napadla sosednje otoke Mljet, Hvar in Brač. Pristanje na otoku Korčuli znači, kako se partizanska armada trudi, da bi spet dobila v roke oblast nad južnimi dalmatinskimi obrežnimi otoki, prav verjetno z namenom, da bi pripravila zaveznikom oporišče, odkoder bi lahko napadli nemško posadko na celini.

Otok Korčulo so partizani naskočili še v tednu pred 23. aprilom, kakor pravi partizansko poročilo.

KDAJ SE BO SPREMENILA VOJNA PROIZVODNJA

Washington, D. C. — Kakor hitro se bo pokazal uspeh pri bližajočem se vpadu zedinjenih narodov v Evropo, se bo skoraj gotovo več kot tretjina sedanje ameriške vojne proizvodnje spremenila v proizvodnjo stvari, ki jih potrebujemo doma. "Ko se nam bo treba boriti edinole proti Japoncu," pravi Charles E. Wilson, izvršni podpredsednik ravnateljstva za vojno proizvodnjo, "bo 35 odstotkov naših proizvodnih možnosti, ki so sedaj v službi vojnega dela, na razpolago za proizvodnjo kakor je v mirnih časih."

Pristavil pa je, da dokler Nemčija ne bo strta, bo mogoča le zelo omejena civilna produkcija. V istem smislu je poudaril Wilsonov predstojnik, predsednik Donald Nelson, da

SEE PAGE 3
ENGLISH SECTION
(FRATERNAL VOICE)
OF
THE WESTERN SLAVONIC
ASSOCIATION

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

Ishaja vsak terek in petek

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Issued every Tuesday and Friday

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscriptions:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejani teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

IZREDNE UGODNOSTI PRI ZSZ

Zapadna Slovanska Zveza ima letos kampanjo, ki jo vodi z geslom: "Zavarujte družino!" Glavni tajnik br. Anthony Jeršin je zadnji teden temeljito pojasnil in razložil mnogotere ugodnosti, ki jih nudi ZSZ s svojimi načini zavarovalnine. Ti načini so taki, da dajejo in nudijo gospodarske ugodnosti s tem, da poleg tega, da nudijo varno zanesljivo zavarovalnico, nudijo tudi prave hranilne načine za vsakega. Posebno načini za zavarovanje otrok so ugodni in vredni vsega upoštevanja. Vodstvu ZSZ je res treba čestitati, ker skrbi, da njihova organizacija nudi najmodernejše načine zavarovalnine, ki so obenem tudi praktični in najbolj koristni in dobičkanosni za one, ki se pri njej zavarujejo.

Vodstvo ZSZ pa ne skrbi samo, da ima praktične in ugodne načine zavarovalnine, pač pa skrbi tudi v tem, da je njihova organizacija na trdni in solidni gospodarski podlagi. Solventnost ZSZ stoji danes na najvišjem mestu. Njena solventnost je 138.58%, kar je izredno visok odstotek, in ta kaže, da je solidnost ZSZ z ozirom na njene obljuge do članstva na trdnih in močnih nogah in da se članstvu pri taki solidni organizaciji ni bati, da bi ne dobilo zavarje za zavarovano pri njej.

Se eno je, kakor je ZSZ lahko ponosna, in to je, da pri njej se ne razpisujejo posebne doklade ali posebni asementi. Pred temi ima članstvo mir, in to tudi nekaj velja.

"Kampanja "Zavarujte družino!" je v teku in želeli je, da bi se dobro obnesla. To se bo zgodilo, če vse članstvo le nekoliko sodeluje z vodstvom ZSZ, ki se v tem oziru trudi, da bi kampanja dosegla uspeh. Treba je, da vsak član in članica nekaj doprinese k uspehu kampanje s tem, da pridno ob vsaki priliki deluje z dobro besedo in dobro voljo za ZSZ. Mnogo je še naših ljudi, ki še niso pri naši ZSZ. Pridobimo jih. Razložimo jim ugodnosti, ki jih nudi ZSZ in ko bodo iste spoznali, se ji bodo tudi radi približali in pridružili. Skušajmo ustanoviti tudi kako novo društvo, kjerkoli ga še ni. Časi so zdaj ugodni, zdaj ne more biti izgovora, češ, ne moremo. Zato je zdaj najugodnejši čas, da pridno agitiramo za razširjenje ZSZ. Delajmo tako!

VOLITVE IN VOJNA

Vojna, v kakršni smo, in pa narodne volitve, ki jih bomo imeli letos, nekam kar ne gre skupaj. Ne mislimo, da zato ker smo v vojni, bi ne smeli imeti volitev. Tudi domači politični red mora ostati, kakor je določeno od našega demokratičnega političnega reda, ki ga imamo. Ampak vidi pa lahko vsak, da zdaj, ko čas zahteva vse naše sile, da jih posvetimo vojni in pa dosegu zmage, ni pripraven za volitve. Je pač naravno. Mi vsi od prvega do zadnjega državljanja moramo v tej veliki borbi za ohranjenje demokracije in svobode v svetu posvečati vse svoje sile le enemu cilju, ki je: vojna se mora voditi uspešno in doseči zmaga čimprej z najmanjšimi mogočimi žrtvami. Pri takem načrtu pa je potrebna totalna koncentracija vseh narodnih sil za doseg cilja.

Volitve vsakokrat použijejo mnogo narodne energije. Koliko časa, koliko naših sil gre za politične borbe v vsakih volitvah. Vse te sile tvorijo velik del naše narodne sile, ki bi jih lahko posvetili vojni in zmagi, da bi se ta čimprej dosegla. Vzemimo n. pr. že to, da mešajo v politične kampanje celo nekatere naše vojaške voditelje. Baš v primarnih volitvah smo že videli in še vidimo, kako so proglašali za kandidata generala MacArthurja in nekatere druge. Pravico in svobodo imajo zato, o tem ni spora in o tem ne govorimo. Vidi pa lahko vsak, da to obrača pozornost takih voditeljev na politiko in kolikor te pozornosti odvzame ali použije politika, toliko je bo manjkalo za načrte vojne. Kajti vsak človek in vsaka oseba ima le toliko sil v sebi in še se dele na več predmetov, jih je toliko manj za vsak posamezni predmet.

Tradicionalno je na mestu, da se volitve vrše in da ima vsak svobodo, se v nje tudi vmešavati in se v njih udeležiti, če tako želi. Praktičnost za nujne slučaje pa drugače govori in sicer, da to, kar je najnujnejše, je treba rešiti in doseči najprvo, potem drugo. Kadar začne hiša goreti, bomo odstavili lonec, če ob istem času kaj kuhamo, in bomo počakali s kuho in jedjo, da ogenj pogasimo; nato šele bomo nadaljevali s kuho in potem sedli k jedi. To kar je nujno je prvo, sedanja vojna je prva in najglavnejša nujnost naše dežele. Domača politika lahko počaka.

Da je resnično tako, kakor omenjamo, se lahko vidi tudi iz tega, da vidimo zadnje mesece mnogo manj zanimanja za naše vojne cilje, kakor pa za volitve in politiko. In vendar domača politična vprašanja lahko počakajo, in bo zanje dovolj časa po vojni, po zmagi. Zdaj mora biti za nas vse prvo in najnujnejše vprašanje vojna in čimprejšnja zmaga!

Da je resnično tako, kakor omenjamo, se lahko vidi tudi iz tega, da vidimo zadnje mesece mnogo manj zanimanja za naše vojne cilje, kakor pa za volitve in politiko. In vendar domača politična vprašanja lahko počakajo, in bo zanje dovolj časa po vojni, po zmagi. Zdaj mora biti za nas vse prvo in najnujnejše vprašanje vojna in čimprejšnja zmaga!

K SANSOVI SEJI DNE 12. APRILA 1944
P. Bernard Ambrožič

IV.
Dr. Kern pravi: Zakaj samo razdiramo, zakaj nič pozitivnega ne storite?

Ta očitke ni letel samo name iz ust dr. Kerna, ampak na organizacijo Zveze Slovenskih Župnij. Namignil sem doktorju, da bom odgovoril. Na njegov očitek, pa radi pomanjkanja časa ni bilo več mogoče. Naj bo torej javen odgovor. Saj tudi očitke ni bil tako zelo privaten izrečen.

Gospod doktor! Kaj pa mi razdiramo in rušimo? Morda SANS? Ali zaključke Slovenskega Kongresa? Ali delo za stari kraj po volji naroda tam doma? Ali kaj rušimo?

Ali nismo z največjim zadovoljstvom odobrili Kongresa in njegovih resolucij? Ali se nismo strinjali z njimi zato, ker smo vedeli, da samo lepo sledi volji naroda doma, pa je v njejmer ne presegajo? Ali se nismo strinjali tudi z delovanjem SANSa, dokler smo mislili, da deluje po onih resolucijah?

Čitajte, kar je pisal po Kongresu o stvari kanonik Oman, Fr. Urnkar in še jaz povzru. Čitajte, kar je pisal Fr. Vodusek. Ta je bil tako zavzet za stvar, da je še pozneje trdovratno upal v SANSovo pravo pot, ko smo drugi že davno zmajevali z glavo. Kljub temu smo molčali, ko je 8. januarja v najbolj veri predložil svojo resolucijo, ki jo je pa SANS temeljito pogazil. Molčali smo, pravim, uradno molčali in čakali. Privatno je Fr. Vodusek dobil zagotovilo, da Zveza Župnij odobrava njegovo kandidacijo za tajnika. Na seji se je poudarjalo, da je Ameriška Domovina nazvala tisto resolucijo tako in tako. Dobro! Ko je Zalar omenil pisanje Prosvete, je izvršni tajnik Kuhelj izjavil, da on ni odgovoren kot SANSov tajnik za pisanje Prosvete. Zakaj bi morala biti Zveza Slovenskih Župnij odgovorna za pisanje Ameriške Domovine?

Ne, mi nismo rušili SANSa, trudili smo se pa, da ga spravimo nazaj na pravo pot. In ko tega nikakor nismo mogli doseči (najmanj pa na zadnji SANSovi seji), smo začeli s svirali na naslov katoličanov, da TAKEGA delovanja SANSa, ki je v nasprotju z voljo naroda doma, ne moremo odobravati. In da smo podprli svojo trditve o nasprotju SANSovega dela z voljo večine naroda, smo navedli poročila od tam.

Gospod doktor! Ali je biti čuvár veljave Slovenskega Kongresa toliko kot razdirati in rušiti? Ali je bil Slovenski Kongres farsa? Glede sebe, zakaj sem bil najbolj glasen v nape-ljavanju SANSa nazaj na pota slovenskega kongresa, naj Vam samo nekaj povem. Ni tole ves razlog, precej ga pa je. Vem iz zanesljivega vira, da se je delala že zgodaj spomladi leta 1943 med nekaterimi člani

SANSa tale agitacija: Še tekom poletja naj se skliče nov kongres, ki naj izvrše delo prvega in obnovi nekako nekdanje "republikansko združenje". Vem, kdo je to raznašal. Rečeno je tudi bilo, da se ne mudi tako strašno, da pa prej ali slej mora priti do tega. (S tega vidika sem zadnjič na seji zelo pazil, kako se misli sklicati "široka seja" v dveh mesecih!) Saj kar se nas tiče, nimamo prav nič zoper kako republikansko združenje ali kakor bi se že imenovalo, za tiste, ki ga hočejo imeti. Naj ga imajo, kateri ga hočejo. Smo pa odločno zoper to, da "bi Kristan ali kdo drug na eni strani vsem v obraz zatrjeval, da se ni SANS niti za las oddaljil od smernic kongresa, na drugi strani pa prikrito snoval s pretnim manuvriranjem nekaj popolnoma drugega kot je sklenil Slovenski Kongres. Nič ne dvomim, da se to pripravlja. Tisti, ki ste hoteli tak Kongres kakoršen je bil, in tak SANS, kot ga je ustanovil Kongres — bodite prihodnje tedne na straži! Utegne se zgoditi, da bo kar na lepem vse narod potegnjen za nos — z zaprtimi očmi!

In pozitivno naj delamo, pravite! Trudili smo se za pravilno informiranje naroda! To Vi imenujete rušenje in podiranje? Nam velja to za pozitivno delo. Če smo obenem rušili naporno propagando, je tako rušenje še vedno pozitivno delo. Ničesar ne morete postaviti na kako mesto, dokler na njem nekaj stoji, pa naj bo še tako ničvredno. Najprej morate tisto podreti. SANSova propaganda je postavila v mišljenje in čustvovanje naših ljudi nekaj, kar mora s pota, preden lahko kaj drugega depete tja.

Sicer pa: povejte ne vendar, kaj je prav za prav SANS "pozitivnega" storil? Ali niste silili sami z menoj vred, na zadnji seji, da je prepustil do malega vso reprezentanco Zdrženemu Odboru, ta pa Adamiču, tako nekako je vse zvenelo. SANS je pač delal propagando med Slovenci tu, zbiral denar in priredil nekaj shodov, dosti več se ni dalo povedati. In na shodih, kaj je narod slišal? Propagando pač! O, kake shode bi mi tudi lahko prirejali. Ali res mislite, da bi ne dobili nikogar v dvorano? Bi! Vidimo pa na SANSovi strani, da se s shodi in kampanjami ne da kaj prida "pozitivnega" narediti. Zakaj bi se še mi spuščali v take reči? Da bi še mi dobili veljavo blestečih propagandistov? Za pametno informiranje naroda imamo druga sredstva. Kdor ni ves slep od blesteče propagande, bo že polagoma odprl oči. Kogar mi ne moremo prepričati dosti hitro, se zanašamo na Vas in tovariše, da boste k temu pripomogli. Na zadnji seji ste veliko doprinesli k temu. Le tako naprej!

Končno pa: Kaj mi prav za prav "pozitivnega" delamo, niti ne maramo, da bi Vi vedeli. Se namreč da marsikaj takega narediti brez kričanja v javnosti.

PISMO IZ NOVE GVINEJE
7. aprila 1944.

Pozdravljeni vsi skupaj!
Danes je Veliki petek, ki se pa čisto nič ne razlikuje od drugih dni. Delati moramo prav tako kakor vsak drug dan. Morda bi ne bil niti mislil na to, da so velikonočni prazniki tukaj, ko bi ne bil prejel vseh teh velikonočnih kartic. To je že tretja Velika noč, odkar sem prek morja, zato se mi bolj toži po domu kot kdaj prej.

Premišljeval sem, kaj boste delali doma danes in jutri, kako sem nekdanj pomagal svoji materi barvati trdo kuhana jajca — pirhe, kako so mama kuhali veliko svinjsko kračo in pekli potice. Na Veliko soboto popoldne sem pa nesel nabasano košarico v cerkev, kjer so blagoslovili velikonočne jestvine. Na Veliko nedeljo so šli vsi k obhajilu. Pri zajtrku smo jedli nekaj blagoslovljenih jedil. Vse take misli gredo človeku po glavi tukaj v džungli. Potem šele se zaveda, kako lepi so bili tisti dnevi, in zahrepeni, da bi nekoč spet bilo vse ravno tako.

Ravnokar sem se pogovarjal z enim svojih najboljših prijateljev. Ni še dolgo, odkar se je z letalom ponesrečil v džungli. Povedal mi je, kako so prileteli v močvirje. Stirje fantje v njegovi posadki so bili ubiti v tistem hipu, drugi pa so bili močno razbiti. Domačini so jih našli in so jih spravili do neke misijonske postaje. Duhovnik in domačini so jih obvezali, zdravili in hranili, dokler jih nismo zasledili in prišli ponje. Tiste štiri mrtve fante so domačini pokopali na obrežju in do današnjega dneva vedno skrbijo za tisti kraj.

Ko sem bil že doma, sem včasih slišal, kako je eden ali drugi godrnjal, ko je bilo treba kaj dati za misijonski sklad. Ko bi bili tisti ljudje tukaj in bi na svoje oči videli lepo urejene misijonske postaje in misijonarje, ki darujejo svoje življenje, da širijo med te črne domačine civilizacijo, potem bi sodili vse drugače. Kar stresme, kadar mislim na te duhovnike in sestre, kako preživljajo svoje življenje tukaj po džunglah Nove Gvineje in ne vidijo drugega kakor črnce. Nikoli ne bom šel mimo takega nabiralnika za misijone, da ne bi vsaj kaj malega prispeval. Mnogo nas je namreč tukaj, ki se imamo zahvaliti za svoje življenje tem dobrim ljudem v tej peklenški džungli.

Včeraj je prišlo sem nekaj novih fantov naravnost iz Držav. Izgledajo tako blede in bolelni, da se nam kar smilijo. Povedali so nam, kako je zdaj doma, kako se nekateri ljudje še zmeraj ne zavedajo, da smo v vojni, pa štrajkajo itd. Nadejajo se povedati, da po nekaterih predelih Držav ljudje prav čudno postopajo napram vojakom, tudi takim, ki so se vojskovali prek morja. Če je res tako, človek pač ne ve, zakaj naj bi šel nazaj v Države, razen da obišče svoje sorodnike.

Nič drugega mi ne pride na misel sedaj. Z Johnnyjem Trinkom in Charliejem Horženom se nismo sešli že precej časa. Če bi bila onadva sedaj tukaj, bi rekla ravno isto, kar rečem jaz, namreč da vsi trije upamo, da ste vsi doma imeli lepe velikonočne praznike.

Dobro srečo želi vsem

T. Sgt. Victor Ceryanec,
90th Attack Sqdn, 3rd
Attack Group,
A.P.O. 713, Unit No. 1,
San Francisco, Calif.

ŠIRITE "AM. SLOVENEK"!

POMAGAJMO, DA POSTANE SLOVENEK GUVERNER!

Barberton, O.

Dne 7. maja ob sedmih zvečer bo seja našega Ameriškega slovenskega državlanskega kluba, v dvorani društva Domovina, sklicana v glavnem zavolju primarnih volitev, katere se bodo vršile dne 9. maja.

Letošnje primarne volitve bodo posebno važne za nas Slovence v državi Ohio, vsled kandidature našega rojaka Franka Lauscheta za guvernerja na demokratski listi.

Velika večina slovenskih volilcev v Barbertonu in v okolici je že včlanjena v našem klubu, vendar pa imamo še precej naše odrasle mladine volilne starosti, katere še ni pri nas. Starejše članstvo prosimo, naj jih opozori na sejo in na volitve, ker noben Slovenec naj ne bi zanemaril, iti na volišče ter tam voliti za Lauscheta ter mu tako pomagati, da postane naš prihodnji guverner in obenem prvi slovenski guverner v zgodovini Združenih držav, kar bi bilo seveda našem narodu v zelo veliko čast in kredit.

Da je Lausche splošno priljubljen med splošno publiko kaže tudi dejstvo, da se je v našem mestu ustanovil klub po v politiki vodilnih osebah, Lausche-For-Governor-Club, kateri bo tudi sklical shod nekaj dni pred volitvami, kar bo že poročano v našem lokalnem časopisu Akron Beacon Journal.

Anton Okoliš, tajnik.

KOLEDARČEK ZA ODMERJANJE

Živila v konzervah (kantah)
— Plave znamke (4. knjižica)
A8, B8, C8, D8 in E8 (ki so postale veljavne 27. februarja). Nadalje F8, G8, H8, J8 in K8 (ki so postale veljavne 1. aprila) ter L8, M8, N8, P8 in Q8 (ki so postale veljavne 1. maja). Vsaka teh znamk je uporabljiva za neomejeno dobo za 10 točk.

Meso, sir, maščobe — Rdeče znamke (4. knjižica) A8, B8, C8, D8, E8, F8, G8, H8, J8, K8, L8, M8, N8, P8 in Q8 so dobre za neomejeno dobo vsaka za 10 točk. Rdeče znamke 4. knjižice R8, S8 in T8 bodo postale veljavne 7. maja in bo vsaka dobra za neomejen čas za 10 točk. Rdeče znamke (4. knjižica) U8, V8 in W8 bodo postale veljavne 21. maja in bo od tedaj naprej tudi vsaka dobra za 10 točk za neomejeno dobo.

Sladkor — Znamki št. 30 in 31 (4. knjižica) vsaka dobra za 5 funtov za neomejen čas. Znamka št. 40 (4. knjižica) je dobra za 5 funtov za konzerviranje in bo veljavna do konca februarja 1945. Posebna znamka št. 37 je tudi dobra za 5 funtov za konzerviranje, toda treba se je prej osebno obrniti na krajevni Odmerjalni urad.

Čevlji — Znamka z aeroplanom št. 1 (3. knjižica) in znamka št. 2 (3. knjižica) sta postali veljavni 1. maja in je vsaka dobra za par čevljev za neomejen čas.

Kurilno olje — Periodni kuponi št. 4 in 5 so dobri vsak za 10 galonov na enoto in pridejo iz veljave 30. septembra.

Gasolin — Kuponi št. 11 v knjižici "A" so dobri za tri galone na enoto in pridejo iz veljave 21. junija.

Našim gospodinjam svetujemo, naj si izrežejo in spravijo ta koledarček, ker ga ne bomo objavljali, dokler ne pride kaj novega.

PRI SKUŠNJI

"Kaj veste o privlačnosti zemlje?" vpraša profesor.
Študent: "Takole okrog dveh zjutraj je najhujša."

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Dve rojakinji umrli
Brooklyn, N. Y. — Tukaj je umrla znana rojakinja Mrs. Antonija Bizjak, rojena Novak, stara 48 let. Pogreb je bil 27. aprila. Zapuščala soproga Louisa in dva sinova.

Dne 18. aprila pa je umrla v newyorški naselbini dobro znana rojakinja Mrs. Mary Turk, stara 77 let in rojena v Gorskem Kotarju pri Čabru.

Rojak umrl
Omaha, Nebr. — Tukaj je umrl Anton Schweiger, star 76 let. Rojen je bil v Črnomlju v Beli Krajini, v Ameriki pa je bival od leta 1890 naprej. Zapuščala soprogo in brata.

Slovesen dan
Chicago, Ill. — Nedelja 7. maja bo izredno slovesna nedelja pri Sv. Stefanu. Pri sv. maši zjutraj ob 7:30 bodo naši malčki prejeli prvo sv. obhajilo. Boste videli, kako lepo bodo prikorakali v cerkev in kako lepo bodo peli. Zvečer pa bo izredna majniška slavnost naše Marijine družbe: Kronanje kipa Brezmadežne Device. Majniška kraljica bo letos Miss Rosemary Grill, ki hodi tretje leto v St. Mary's High School in je hčerka od Mr. in Mrs. Mathew Grill iz 2113 W. 23. St.

"V pepelnici noči"
Cleveland, O. — Zbor clevelandске Glasbene Matice je v nedeljo 30. aprila na svojem koncertu pod vodstvom Mr. Ivana Zormana podal eno prelepah daljših skladb p. Hugolina Sattnerja, kantato "V pepelnici noči".

Zalosten dogodek
Cleveland, O. — Dne 24. aprila je 52-letni Anton Matos v pijanosti in razburjenosti s puško ustrelil svojo 50-letno ženo Terezijo, rojeno Pižem. Nato je hotel še sebi vzeti življenje, pa se je le ranil. Dva sinova služita pri mornarici.

Poroke
Milwaukee, Wis. — Poročna dovoljenja so vzeli te dni: Frank Dwyer iz So. Milwaukee in Eva Muren, 1623 So. 31st. St.; Jay Harry Haug, 2017 W. Lapham St., in Sylvia J. Velkovich, 3122 So. Brisbane Ave.; v soboto, 22. aprila se je v slovenski cerkvi v Sheboyganu poročila Miss Bertha Remshak, hčerka znanega društvenega delavca v North Milwaukee Mr. in Mrs. Frank Remshaka, ki si je izbrala za ženina Sheboygančana, Franka Viranta, mornarja pri obrežni straži strica Sama. Tudi nevesta je v službi domovine.

IZ PODRUŽNICE ŠT. 9 JPO-SS

Waukegan-No. Chicago, Ill.
V naslednjem priobčujem finančno poročilo naše podružnice do 1. januarja 1944.
Prejemki do 10. maja, 1942. \$ 594.00
Razna izplačila 64.81
Na rokah blagajnika 529.19
Poslano na gl. blagajnika 500.00
Na rokah blagajnika
10. maja 1942 \$ 29.19
Razni darovi prejeli od posameznikov 216.48
Od skupnega piknika, čisti dobiček 1,365.25
Od Bunco party 260.45
Na rokah blagajnika \$1,871.37
Razni stroški in izplačila 17.84
Poslano na glavno blagajno 1,800.00
Ostane na rokah blagajnika, dne 1. jan. 1944 \$ 53.53
Poslano na glavno blagajno od Waukegan - No. Chicago Community War Chest \$1,500.00
Poslano na glavno blagajno od lokalnega sklada 2,300.00
Skupaj poslanega v glavno blagajno do 1. jan. 1944. \$3,800.00
Joseph Zorc, tajnik.

FRATERNAL VOICE (ENGLISH SECTION)

Published monthly in the interest of the English Speaking Lodges and the Juvenile Department, and for the progress, good and welfare of The Western Slavonic Association, also to promote and maintain a mutual and fraternal understanding between ALL members; to unite our whole membership and develop fraternity, brotherhood and co-operation to the highest degree.

The following rules must be observed:

1. Write legibly in ink on one side of paper, or type your article, double spacing it. Articles should be as brief as possible.
2. A pen name may be used but must be accompanied by name and address of writer.
3. The editor reserves the right to alter, condense, or accept or reject any copy submitted.
4. No manuscripts will be returned unless requested and return postage is included.
5. Hand changes of addresses to your local secretary who will forward same to the publisher — AMERIKANSKI SLOVENEK, 1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.
6. Send all letters, copy and material for this page to reach the editor not later than the 16th day of the month.

Send all communications to:

FRATERNAL VOICE
GEO. J. MIROSLAVICH, Editor

3360 Vine Street Denver, Colorado

IT IS YOUR LOYAL DUTY

There is quite a bit of information about the condition of your Association in this issue of the Fraternal Voice and about the current and immediate future activities for its good and welfare needing your personal attention.

You became insured for life insurance and other benefits for which you contracted when you joined the WSA. Your monthly contributions of premiums build up a fund which insures your family and friends who join after you. Therefore, all of us are partners in the protection of one another. That is fraternalism.

Fraternalism is a league of neighbors cooperating in a kindly way for a generous and unselfish purpose for their social, intellectual and moral welfare and to provide death, funeral, sick, accident, disability and other benefits for their members and their beneficiaries.

The Fundamentals of Fraternalism are: Sentiment, Spirituality, Patriotism and Security.

Your membership in the WSA means that you are entitled to all the good "brotherhood" has to offer, and it is therefore your loyal duty to spread this "brotherhood" into every home possible to reach.

You should be proud to invite all eligible men, women and children to share membership with you in the WSA. An opportunity is given you to enroll whole families through the "Insure the Family" Campaign now in progress with liberal cash commissions for yourself, possible prizes for your own lodge and the satisfaction that you have done your duty for the successful progress of your Association.

We now enjoy the greatest solvency in our history, 138.58%, and the Dunne's Insurance Report gives us a certificateholders' rating of A plus (Excellent). This means that in recent years, especially in 1943, we have made remarkable progress in membership, financially and in every respect.

For these reasons you should be doubly proud and eager to invite others to join thereby not only maintaining our present excellent condition, but increasing it a hundredfold. After all, it is your loyal duty because it is for you, your dear ones and your brothers and sisters in your/or Association.

Your attention is called to the announcement of a special 36th Anniversary membership drive during May and June; also an article of information regarding the Juvenile Delegate Contest.

From the Office of the Supreme President WSA.

(Supreme Secretary, Bro. Anthony Jersin, to be honored during the coming months of May and June.)

In view of the fact that we have made such a commendable progress during our two months of special campaign last year, and because of the fact that we have a brother in our midst who deserves all the appreciation and honor we can possibly bestow upon him, I hereby designate the months of May and June for a special campaign dedicated to our worthy Supreme Secretary, Bro. Anthony Jersin.

Needless to say, that I want at this time to appeal to the entire rank and file of our beloved Western Slavonic Association to concentrate all your efforts during the two above mentioned months as a token of our respect and appreciation to our faithful servant for his diligent and outstanding service in behalf of our splendid fraternal organization. It is needless for me to write a load of words or emphasize his unselfish sacrifices he has made for the Western Slavonic Association during the past long years. His record speaks for itself.—So my dear brothers and sisters, let's prepare ourselves right now to break all the previous records in our membership drive during the months of May and June. WE MUST and WE WILL present our beloved Supreme Secretary, Anthony Jersin, on behalf of the entire Association, a present in the form of newly enrolled members that will surpass and shatter all our previous records.

Today we are proud to be members of one of the finest and most solvent fraternal organizations. We are also aware of the fact, that Bro. Anthony Jersin, due to his expert financial knowledge as well as the economic administration of the Home Office, is to a very large degree responsible for the healthy and sound financial standing of our Association.—The progress achieved during months of May and June will indicate as to how much his great efforts are being appreciated by each and every one of us.

There is no fixed quota prescribed for each individual lodge, however, I do hope and pray that each lodge will enroll at least 15 new members during that special campaign. Watch for the announcement in this issue regarding the special cash awards granted in our membership drive for the months of May and June.

Fraternally yours,

LEO JURJOVEC, Supreme President.

SPLENDID REPORT AND EXCELLENT RATING GIVEN ASSOCIATION BY DUNNE'S INSURANCE REPORTS

The largest policyholders reporting service in the world, Dunne's Insurance Reports, gave the WSA an approved A plus rating (excellent). The pamphlet issued carries a very favorable report. A limited number of these pamphlets are on hand and may be had for the asking as long as the supply lasts. Below we reprint the report by Dunnes. (Our solvency is 138.58%).

Total admitted assets December 31, 1943, were \$433,885, a substantial increase over the previous year. All resources are invested in securities selected for their high safety factor as well as interest yield. The liquid condition of the Association is very good.

Cash in banks was \$44,840. The Association owned United States Government Bonds in the amount of \$118,168, and these are 27% of total assets. In addition it had \$309,273 invested in State, County and Municipal and Miscellaneous Bonds.

With its cash, United States Government Bonds and other high-grade issues, The Western Slavonic Association has more than 69% of its entire assets available at a moment's notice to meet contingencies and to give members prompt and efficient service. This is an excellent position for an insurance institution to attain.

Mortgage loans on real estate were owned in the amount of 110,703. All mortgage loans have been carefully selected and made on a conservative valuation basis, giving members ample security for their funds.

Real estate owned totaled \$11,495. We believe the Association has handsome future profits in this account due to the rising values in real estate.

Legal reserves maintained to mature contracts as they become due were calculated at \$285,840. The reserve basis is strong and actuarial methods are sound.

A reserve of \$8,894 has been established for claims to be paid upon completion of proof. Premiums paid in advance totaled \$44 and all other liabilities and reserves \$3,232.

After making these careful provisions for known and anticipated liabilities, The Western Slavonic Association had a surplus as to Members of \$136,057. This is a gain of 20% for the year and places the Association in a strong financial position.

Total income for 1943 was \$97,122. Members and beneficiaries were paid \$42,320 during the year. Total disbursements for the same period were \$57,656. Income to disbursements was 168.45%, which is excellent. The excess income was invested at interest for the future benefit of members.

Insurance in force at the close of the year was \$2,809,886, covering the lives of more than 5,700 members. These individuals are vitally interested in present and future security.

The Association accepts as members men and women of good moral character, sound bodily health, between the ages of 18-55. In addition it has an excellent juvenile department which insures all those between the ages of birth-18 years.

The Western Slavonic Association was organized in 1908. It has 50 branch lodges, which are valuable in their respective communities. The lodges offer members widespread educational and social contacts.

The Western Slavonic Association is fortunate in having experienced and able executives in charge. These men have given an excellent accounting of the Association's affairs to members and their best recommendation is in the annals of this institution.

From the foregoing analysis of The Western Slavonic Association, Denver, Colorado, we conclude it is entirely worthy of the highest public confidence and so recommend it.

Certificateholders' rating January 1, 1944, A+ (Excellent).

Following is a report which appeared in the Fraternal Monitor. The figures in parentheses refer to the same operation for 1942, or the close of that year. Study will reveal there was a substantial progress forward made.

Western Slavonic Association, Denver, Colo. (inc. juvenile) — Certificates written in 1943, 740 (\$22); insurance written in 1943, \$259,175 (\$203,712). Membership, Jan. 1, 1944, 5,726 (5,435); insurance in force, \$2,809,886 (\$2,541,016); assets, \$445,682 (\$406,722) liabilities (inc. reserves), \$297,809 (\$276,839). Benefits paid in 1943, \$42,320 (\$35,400); benefits paid since organization, \$903,724.

for Victory, Building for Peace."

Our WSA will cooperate in every possible way with local Denver Fraternal Societies in observing Fraternal Week. We urge all our lodges to participate in some manner on any programs arranged in their vicinity.

It is suggested our individual members spread the gospel of fraternalism and the splendid features of our own Association to every man, woman and child possible to reach during this week. This is especially important because we are in the midst of an "Insure the Family" Campaign and a special drive for the months of May and June. During the Fraternal Week from May 8th to 13th is an appropriate period in which to start your work boosting the WSA and urging all those whom you know to join us.

I Am Insurance

I AM INSURANCE. I am the life blood that courses through the human race. My arms reach around the world, enfolding millions into my care. I am the protector of the home, the educator of children, the safe harbor of the aged, the arbitrator of business, the lubricant that oils the wheels of industry. I minister unto the needs of the rich and poor alike. The same consideration and service I give unto the capitalist I give also unto the laborer. I am the sedative that lessens the worries of mankind. I am the magic wand that supplants uncertainty, doubt and fear with security, confidence and peace. I am the good fairy that stands by in time of trouble, comforting the bereaved in time of sorrow, always on hand in time of need. I am the hand that guides the destiny of millions. I am the bar that obstructs the passage of dependence. I am the beacon of hope that shines for all. I am your friend, your benefactor, your anchor.—I AM INSURANCE.—Washington National Review.

1908 ~ JULY 5TH ~ 1944

36TH ANNIVERSARY TO BE OBSERVED WITH SPECIAL MEMBERSHIP DRIVE

MONTHS OF MAY AND JUNE DESIGNATED

July 5th marks the 36th birthday of our beloved organization. Through all these years the WSA extended benevolent fraternal service and home protection. It emphasized the love of family and to general mankind, always possessing the desire to promote its prosperity and happiness.

Some of the original members of the first years, and others becoming members in following years to this date, have performed charitable deeds of kindness for their fellow members too numerous to mention. Now, the Association invites all eligible men, women and children to avail themselves of the opportunity to share this brotherhood with us. Our desire is to bring our protection into every home possible so that every member of the household is included.

The "Insure the Family" campaign of this year was launched for the purpose of enrolling entire families, and in the cases where one, two or more of a family are already members and not the entire family, to strive to enroll the remainder of such family and make it 100% in the WSA.

This campaign lasts all through 1944 and commissions for individual proposers of new members, prizes to the lodges and other features have been set and already published. In order to celebrate our 36 years of successful and fruitful service to humanity and to spread our protection to hundreds of others, the Supreme Officers decided to accelerate the campaign by conducting a special drive in the months of May and June with special added inducements to individual members and the lodges.

Special Commissions and Lodge Prize for Period May 1 to June 30

To every WSA member who enrolls a quota of a least 10 new members (either adult or juvenile or both) within the above period the following increased commissions will be paid: \$1.50 for \$250.00 insurance written for adult members, or for juveniles in the 20-year payment and endowment classes; \$2.50 for \$500.00 insurance and \$3.50 for \$1000.00 insurance. Members failing to obtain the quota of 10 will be paid 50c less, according to the regular set commissions of the campaign.

A sum of \$1.00 will be paid for every juvenile admitted in the JA class, those paying only 15c monthly premiums. Proposers failing to obtain a total new members within the above period will receive the regular 75c for each such juvenile in JA class. The above increased commissions will be suspended after June 30 and the regular commissions set for the campaign will be paid.

To every lodge enrolling a quota of 36 new members during the 36th Anniversary special drive—May 1 to June 30—the Association will award \$10.00 in War Stamps. We therefore urge every member to first strive to enroll 10 new adults and juveniles to receive the increased commissions, and thus help his or her lodge treasury receive the \$10.00 in War Stamps.

Special Gift To Entire Families Enrolled

Every adult member of an entire family enrolled during this two-month period will receive the first

month's dues free, and every child (juvenile) admitted in 15c monthly class will receive three months dues free. Juveniles admitted in the 20-payment or endowment classes will receive one month's dues free.

In cases where a part of the family is already in the Association and the other members of such family join to make it a complete family in the Association the above free dues will apply only to the new ones who join between May 1 and June 20.

A man and wife without children is considered an entire family; a man and wife and all unmarried children is considered as a family, but married children with their own family is considered another family.

Credits for juvenile delegate, explained in article following, will be allowed for every new member obtained in this special anniversary drive and may be added to other credits earned since January 1, 1942 and those received up to the close of the Juvenile Delegate Contest on December 31, 1944. New members must pay at least one year's dues before credits are allowed.

We call on all Supreme and Lodge Officers and other leaders to contact as many members as possible and discuss matters of importance concerning the "Insure the Family" campaign and the Juvenile Delegate Contest. The 36th Anniversary Special Drive is a good time to start work. Plans should be made and everyone urged to unite in determined activity to bring to a successful conclusion the program outlined for this year in behalf of our Association.

INFORMATION ABOUT JUVENILE DELEGATE CONTEST

Every juvenile in good standing of The Western Slavonic Association has a right to become a juvenile delegate to the Third National Juvenile Convention to be held in connection with the Twelfth National (Adult) Convention at Cleveland, Ohio, in August of 1945. Juveniles who transferred to the adult department between Jan. 1, 1942 and Dec. 31, 1944, also have the privilege and right to compete and qualify for delegate.

Juveniles whose parents are not members of the WSA also have this right. Such parents have a right to participate in behalf of their member-child or any other juvenile. We suggest that they themselves join and ask their relatives and friends to join thereby help send their favorite juvenile to Cleveland.

The rules of the Contest are here-with published for your information. Keep them handy, and don't forget NOW is the time to get busy.

Each and every juvenile who receives 50 credits on or before December 31, 1944, shall be entitled to act as a juvenile delegate to the Third National Juvenile Convention at Cleveland with expenses paid not to exceed \$60.00.

One (1) credit will be issued to proposer for each new adult member secured and admitted from Jan. 1, 1942 to Dec. 31, 1944, inclusive.

One (1) credit will be issued to proposer for each new juvenile member secured and admitted during period mentioned.

Proposers will receive such credits only when the new members complete one year of membership. One credit will be deducted for each such new member who drops out of Association before the premiums for one year are collected. New members not having one year's premiums paid at end of contest will be required to pay the necessary amount in advance before a credit is allowed.

Both adult and juvenile members may participate in this Contest and secure credits, which shall be transferable as explained later. Credits secured by adults are transferable and only of value to any juvenile member. Transfer of credits from

one juvenile to another are limited only within a city where there is a WSA lodge located, however, if some representative of the Association secures new members in another town, he may transfer credits to some WSA juvenile of that town or to some juvenile in his home town. Any and all transfer of credits, as well as all credits in favor of a candidate, and those who qualify by obtaining the required 50, must be recorded by the local secretary who will be responsible for correct data and all of which must be reported to the Supreme Juvenile Supervisor not later than February 1, 1945. Returns of this contest must absolutely be in by that date.

Additional information and assistance will cheerfully be given by writing to Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine St., Denver 5, Colo.

The terms of this Contest shall not in any way interfere with the commissions, prizes and conditions and terms of the "Insure the Family" Campaign.

All juveniles and those who are now adults graduating since Jan. 1, 1942, are advised and urged to start work at once to secure the required 50 credits. We hope the entire membership will assist them in this work so that we shall have a great convention and wonderful time for the younger folks. It will be educational to them and of great value to our Association. Let all of us work to this constructive end.

Pompous Sleeper

"There's something odd about you this morning," said Hitler to Goering. "Yes—I know what it is. For the first time since I've known you, you've left off your medals."

Goering looked down at his chest "Great heavens!" he cried. "I forgot to take them off my pajamas."

"Good morning," said the trouble-shooter to Mrs. Brown. "I'm from the electric company, and I understand there's something in the house that won't work."

"Yes, there is," replied Mrs. Brown. "He's upstairs, still asleep."

CAMPAIGN REPORT

Slovan Lodge No. 3, Pueblo, Colo., made the best showing in the month of March followed in order by Trail Blazers No. 41, Denver, Golden Eagle No. 59, Central City, Pa., and North Eagle No. 21, Ely, Minn.

A total of 97 new members were enrolled this year as against 122 for the same three-month period of last year. Records show that adult enrollment is slightly better, but we are behind in juvenile business. We hope adult business will continue to be better. But remember, we set out sights to make an outstanding record of juvenile enrollment in 1944, so we urge the membership to immediately get busy in this respect. Children may be signed up from birth to age 18. Our attractive juvenile insurance of 15c monthly—\$1.80 for entire year—and 20-payment and endowment of low rates depending on age at entry should make it very, very easy to obtain hundreds of children.

Leaders in the campaign having five or more new members line up as follows: Trail Blazers No. 41, Denver, has 18; North Eagle No. 21, Ely, Minn., has 12; Slovan No. 3, Pueblo, has 11; St. Catherine No. 29, Cleveland, has 7; Golden Eagle No. 59, Central City, has 7; Hrabri Slovani No. 17, Frederick, Colo., has 6; St. Martins No. 1, Denver and Planinski Bratje No. 5, Leadville, each have 5. No lodge has as yet reached the quota of 25 to earn the \$10.00 award which also would make it eligible for the main prizes ranging from \$50.00 down to \$15.00.

EVERY MEMBER GET A JUVENILE — EVERY JUVENILE GET A PAL TO JOIN.

When correcting faults and shortcomings, start with your own, and you will be kept too busy to bother with those of others.

An author claims that a man should be the master in his own home or know the reason why. Most married men know the reason why.

Some folks get all the life kicked out of them trying to get a kick out of life.

BOOST OUR JUVENILE DEPARTMENT—THE
FUTURE OF OUR ASSOCIATION

Enroll the Entire Family in the Western Slavonic Association

JAPONSKA PROPAGANDA V INDIJI

(Poročilo iz Washingtona)

Japonske sile napredujejo v Indiji, a politične glave državnega departmanta so v skrbeh zaradi politične situacije v Bengalski provinci.

Oficijelni krogi zaupajo britanskim zaščitnim iz glavnega stana Lorda Louis Mountbattena, da je situacija dobra. A ti krogi se bavijo bolj s političnimi posledicami japonskega napredka radi nemirov v Calcutti, kot pa z vojaškimi problemi.

Oni poudarjajo, da so Japonci vodili energično propagando proti britanskemu političnemu vplivu v Bengalski provinci, kjer se sedaj vrše boji. Bivši predsednik Indijskega narodnega kongresa, Subhas Bose, je bil postavljen kot močan japonski kvizling Indije.

Eden najmočnejših propagandistov po radiu za Japonce v Bengalski provinci, Bose, je obljubil invazijo za osvoboditev Indije izpod britanskega jarma. "Indijska neodvisna armada", ki jo je že rekrutiral, ima zadostno število, da služi kot propaganda proti Britancem v Bengalski provinci.

V zgodovini je bil Bengal središče indijskega odpora pro-

ti britanskemu vladanju. Že leta 1905 so Britanci spoznali revolucionaren značaj bengalskega osvobodilnega gibanja in razdelili provinco. Revolucionarni val, ki se je vzdignil, je imel svoj višek v poskusnem umoru britanskega viceroya, Lorda Hardinge-a leta 1907.

Lakota je precej otežkočila politični in ekonomski položaj. Pravijo, da je pomrlo okoli tri milijone ljudi zaradi lakote.

Strokovnjaki za indijske zadeve poudarjajo, da Subhas Bose ne sme biti podcenjevan kot izdajalec ali pa "Quisling", ker v očeh milijonov Indijcev predstavlja njihovo borbo proti britanskemu vladanju. Njegova politična veličina zraste, če se premisli, da je bil izvoljen na mesto predsednika Indijskega kongresa, kot član Bengala, proti volji Mahatme Gandhija.

Politični krogi tu pravijo, da če Japonci zavzamejo katerokoli glavno indijsko središče in postavijo zastavo Bose-a in njegove osvobodilne armade, se lahko zgodi, da ves Bengal vstane v upor in s tem postavi v nevarnost zavezniške sile in znatno ovira možnosti za odpravo Burmske ceste na Kitajsko.

NAPAD NA OTOK MLJET

London.—Jugoslovanski partizani, okrepljeni z zavezniškimi mornariškimi in letalskimi silami, so pristali na jadranskem otoku Mljetu, ki leži 18 milj severozahodno od Dubrovnika. Tako poroča partizanska okrožnica, ki pravi nadalje, da se hudo bojevanje vrši še kar naprej, takoj od začetka pa so sovražniki imeli 70 mož ubitih in veliko število ranjenih. Poročilo ne omenja, kateri dan se je napad na otok začel.

Mljet ima obliko prsta in je hribovit otok. Po dolgem meri 23 milj, počez pa kakih dve milj tam kjer je najširši. Na njegovi zahodni obali se nahaja pristanišče Palazzo, ki je eno najboljših v srednjem Jadranu.

DRŽAVA MASSACHUSETTS ZA ROOSEVELTA

Boston, Mass.—Primarne volitve, ki so se vršile v tej državi zadnji torek so pokazale, da volilci v Massachusetts so naklonjeni v večini četrtemu terminu. Šteje glasov izkazuje večino za predsednika Roosevelta.

MALO DROBIZA

Vsaka definicija je pomanjkljiva v toliko, da je vsi ne razumejo.

Največji svetovni problem je, kako bi zatajili milijone brezposelnih.

Ko je človek užaljen, se najprej potolaži z upanjem, da se bo maščeval.

Človek ni nikdar pametnejši kot toliko, da lahko uporabi razum v sebične namene.

Vsak misli, da so njegovi nazori nezmotljivi, če so drugačni od drugih.

MEH ZA SMEH

SLAVA

K Arturju Nikischu pride mlad komponist in mu predvaja neskončno dolgočasno orkestralno skladbo. Ko je gotov, se obrne k mojstru:

"Nu, kaj rečete o mojem delu?"

"O, igrali ga bodo, ko bodo veliki mojstri že zdavnaj pozabljeni," odgovori Nikisch.

"Res?" vzklikne ves žareč od ponosa nadebudni komponist.

"Res," potrdi Nikisch, "toda poprej ne!"

V SOLI

Učitelj: "Kateri dve besedi učenci največkrat rabijo?"

Učenec: "Ne vem."

Učitelj: "Zadell!"

PREPRIČATI SE JE HOTEL

Bogata teta je prišla na obisk. Vsi se trudijo okoli nje, da jo ohranijo pri dobri volji. Teda pa reče Pavelček:

"Teta, prosim, daj, zatisni malo oči!"

"Zakaj pa, srček?"

"Papa zmerom pravi: Kadar bo teta zatisnila oči, bomo bogati!"

OGLASI V AM. SLOVENCU

IMAJO VEDNO USPEH.

VAŠE MOLITVE POKOJNIM

Vaše Cvetlice

V TOLAŽBO TISTIM, KI SO PREOSTALI

Svoje molitve, svoje žrtve, svoja milosrdna dela... vse to lahko posvetite pokojnim.

Toda živim... tistim, ki ž njimi molite... pošljete svoje cvetlice. V lepoti cvetlic je potrjeno Vere, ki daje tolažbo vsem, kateri so izgubili svoje drage.

ALLIED FLORISTS' ASSOCIATION OF ILLINOIS

Izrazite se s cveticami!

MAJSKA STEVILKA "NOVEGA SVETA"

Prihodnji teden bo izšla majska številka, ali peta številka sedmega letnika "Novega Sveta" s sledečo vsebino:

"ZLATI JUBILEJ K. S. K. J." (uvodni članek). — "PREGLAD" (političnih in drugih dogodkov). — "ZGODOVINSKI DNEVI V MAJU" (članek). — "ROJAKOM V WISCONSINU" (članek). — "NAPOLEON" (življenjski razvoj Napoleona). — "THEURE — RASEVINA IN PEPEL" (premišljevanja). — "ZAKLADI V MORJU" (članek). — "PRIJATELJI" (slička iz La Salle). — "GOZDNI ČUVAJ" (črtica). — "LJUBI RAJNI MATER!" (pesem). — "SLOVENSKE PIJONIR" (zgodovinsko opisovanje slovenske naselbine v Pueblo, Colo. in tamkajšnjih slovenskih družin).

"MATER SLOVENSKE PODOBA" (pesem). — "DOM IN ZDRAVJE" (nasveti za zdravje in gospodinjstvo). — "ZA SMEH IN ZABAVO". — M. Seemann-A. Lebar: "DVE KRONI" (roman).

"Novi Svet" izhaja vsak mesec okrog 15. dneva v mesecu. Vsaka številka vsebuje zanimivo čtivo. Prihodnji mesec prinese "Slovenski Pijonir" v "Novem Svetu" objavljati zgodovinske opise slovenskih naselbin v Wisconsinu in tamkajšnjih Slovencev, na kar posebej opozarjamo naše rojake v Wisconsinu. "Novi Svet" stane letno samo \$2.00, za Zdr. države. Za Kanado in inozemstvo pa \$3.00 letno. Naročnino je poslati na Uprava "NOVI SVET" 1849 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

RAZNOTEROSTI

IZGUBIL JE GLAS

Nekje na Netherland, Nova Gvineja, so naši fantje dobili staro okostje človeške glave, ga primerno opremili in začeli nazivati Klavdij. Ta mrtvaška glava je imela to posebnost, da je lahko govorila. Govorila je seveda samo takrat, kadar je bil v bližini eden izmed častnikov, ki je venrlukvist, to pomeni, da zna govoriti iz trebuha, ne da bi se mu ustnice kaj premikale, glas pa navidezno prihaja od drugod. Kakor na pr. znani Edgar Bergen in njegov Charlie McCarthy. Ko so domačini videli, kako Klavdij govori, so se prestrašili in so mu vsak dan prinašali darove, vsakovrsten živež, posebno sveže sadje, kar so vse naši fantje prav veseli pospravili. Vse je šlo dobro, dokler ni bil tisti častnik prestavljen na drug kraj. Klavdij je izgubil svoj glas, potem so pa tudi darovi nehali prihajati.

NEMCI SE BOJE ZAVEZNIŠKIH LETAKOV

Washington, D. C. — Da ljudje berejo zavezniške letake, poročajo Nemci sami.

Poročilo agencije DNB poroča, da je bil neki Nemec v Schweinitzu obsojen na tri leta ječe, ker ni izročil letakov, ki so jih spustili britanski letalci.

Nemško poročilo nadaljuje, da je celo širil vsebino med

svojimi znanci. "Nerodne grožnje in strahovanje sovražnikov po radiu imajo namen vplivati na miselnost in moralno nemškega ljudstva, ti letaki pa imajo namen povzročiti zmešnjavo."

Poročilo, ki pripoveduje o obsodbi Nemca, katerega ime je Max Scheibe, je opozarjalo na ukaz izdan pred kratkim, ki svari vse, ki so našli sovražne letake, da jih takoj izročijo najbližji policijski postaji.

Poročilo, DNB, kot navedeno v poročilu OWI, pravi: "Tisti, ki širijo sovražniške letake, ki jih čitajo, ali pa širijo njih vsebino, spadajo v vrsto zlobnih klevetarjev, in kot taki morajo pričakovati hudo kazen za delo s sovražnikom."

FRANCOZI SABOTIRAJO

London. — Proizvod aluminija je bil precej zmanjšan zaradi akcije francoskih sabotarjev.

Kovina se je strdila v pečeh, ker so francoski patrioti preprečili električni tok v pokrajinah Savoy, Gornji Savoy in Isere. Kovina se strdi v 24 urah brez elektrike. Potem pa traja dva meseca predno se kovina strji v pečeh, izreže in se proizvaja nadaljuje. Pravijo, da je poškodba šestih tovarnih poškodovanih pred kratkim, povzročila izgubo 20,000 ton aluminija.

To je MODROST VOJNEGA ČASA, da pazite na vaš električni gladilnik!

1. Nikdar ne pustite, da bi se vrv dotikala vročega gladilnika. Vedno utaknite stik v gladilnik najprej, potem v tok. Ko končate pa potegnite stik iz toka najprej, potem iz gladilnika. Če postaja vrv prevroča dajte pregledati gladilnik in vrv izkušnemu električarju. Izderite stik vedno iz toka, ko odhajate z doma.
2. Nikdar ne gladite preko gumbov, ali preko kakih trdih predmetov.
3. Imejte gladilnik spodaj vedno snazen. Kadar je uhlajen ga izbrišite z vlažno krpo. Če treba ga umijte z milom ali kakimi čistili. Nikdar pa ne strgajte spodnje dela niti ne denite gladilnika v vodo.
4. Pazite, da gladilnik ne pade iz rok. Največ se jih pokvari na ta način.
5. Nikdar ne pregrejte gladilnika. Imejte vedno pravo vročino za vsak predmet.
6. Ne pritiskajte pri glajenju. Vročina — ne pa pritisk — uglaadi blago.
7. Ko se gladilnik uhladi, ga spravite, da se ne bo prašil.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

Vojne tovarne potrebujejo elektriko — rabite jo pametno!

Delo se dobi pri navedenih tvrdkah
Read help wanted Ads!

HELP WANTED — MEN

HELP WANTED — MEN

MEN

General Factory Work

STEADY

GOOD WAGES

MONTHLY BONUSES

Time and a half over

40 hours

SHOTWELL
MFG. CO.

3501 W. Potomac

Freight Handlers

And

Freight House Truckers

WANTED TO FILL

Permanent Positions

Top wages

Time and a half for

overtime

Apply

ILLINOIS
NORTHERN RY.

2610 So. Western Ave.

MEN or WOMEN
TO WORK IN BAKERY
PORTER WORK
Shipping Dept. Work

Reliable people will be given opportunities to learn Bakery trade for permanent positions now and after the war.

EXPERIENCED BAKERS ALSO
NEEDED
Community Bake Shops
3531 BROADWAY

Laborers for general
factory work.

Good starting pay
and chance for
advancement.

100% war work now;
permanent post-war
work.

See Mr. LETTO

PARAGON DIE
CASTING CO.

5851 W. Dickens Ave.

WANTED

A GOOD 26 GIRL
Six Days a Week
NO SUNDAYS
Excellent Wages

A FINE PLACE TO WORK
WITH CONGENIAL PEOPLE
APPLY

MARIO'S GRILL
AND RESTAURANT

27 E. 20 GRESS

Tel.: WEBster 0090

ATTENTION:
MEN and WOMEN
EXPERIENCED

FINISHERS ON SILKS AND
WOOLS
TOP WAGES

THESE ARE NOT JUST
WARTIME JOBS
PERMANENT WORK

PLENTY OVERTIME
Excellent chances for
advancement
For Dependable people

BRITE CLEANERS

1309 So. 5th Ave.,
Maywood, Ill.

Opposite Garfield Park "L"
Takes you to the door

MAN

to work in Stock Room
Steady Work — Top wages

CORYDON
CHINA CO.

93rd and Western Ave.,
Chicago

HELP WANTED — WOMEN

CANDY BALL

WRAPPERS

GOOD WAGES

YEAR 'ROUND

WORK

Time and one-half over
40 hours

SHOTWELL
MFG. CO.

3501 W. Potomac

HIŠE NAPRODAJ

NAPRODAJ IMAM

2-stanovanjsko zidano hišo
po 5 sob, centralna kurjava.
Nahaja se na Avers Ave. Cena
je \$8,000;

3-stanovanjsko zidano hišo v
dobrem stanju. Cena je \$8,500;

2-stanovanjsko zidano hišo
po 4 sobe, nahaja se na Drake
Ave. in 24. cesti. Cena je
\$6,500;

Imam tudi več "Bungalows"
v Berwynu. Ako želite hišo v
Berwynu, pokličite številko te-
leфона "Berwyn 4979-R —
Louis Gradishar."

Nadalje imam tudi več hiš
naprodaj v Lawndale okraju in
drugod.

Za pojasnila se obrnite na:
ANTON JORDAN,

2552 So. Central Park Ave.,
Chicago, Ill. Tel. Lawndale
1645. Po 6. uri zvečer je Res.
telefon Rockwell 7196.

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

Ni še končal teh besed, že ga je pozdravil presenečen vzklik prijatelja Vincenta. "Sveta nebesa, kaj vidim! Tudi ti se že niš?"

Brez zadrege in brez hitrice se je Moreno priklonil pred Frasquito. Potlej je pokazal Orano in dejal:

"Moja nevesta Vincent. Predstavljam ti tisto, ki bo kmalu postala moja žena."

Če bi Vincent videl sonce pasti z neba ali pa slišal spregovoriti trgovčevu kobilo, se ne bi bil tako začudil, kakor se je začudil pri teh besedah svojega prijatelja.

Ali mu ni Moreno še pred nekaj urami zatrjeval, da bi se poročil, samo če bi čutil do kakšne ženske res veliko, globoko ljubezen in če bi mu ljubljeno bitje to ljubezen tudi vračalo? Hkrati je zatrjeval, da takšne ljubezni doslej še ni občutil. In glej ga šaljeval! Pred nekaj trenutki mu je predstavil, ne da bi bil trenil z očmi, svojo nevesto, dekle, ki bo v nekaj minutah postala njegova žena! Ali je kaj čudnega, če se zdi to neverjetno njemu, ki ni tako poln norčij in dovtipov, kakor ta vražji Moreno?

"Poročil se boš?" je ponovil, ne da bi prav razumel smisel teh besed.

"Seveda," je malomarno prikimal Moreno. "Ali nisva njega dni sklenila, da se bova poročila na isti dan? Stara prijateljica, kakor sva midva, ne smeta najusodnejšega dne svojega življenja preživeti ločeno! Jaz bom tebi za pričo, ti pa meni. Saj sva se tako odločila pred nekaj dnevi?"

Vincent je odprl usta, da bi ugovarjal, toda tedaj se je srečal z Morenovimi očmi. Njih izraz je bil hkrati zapovedovalen in prosič, da je Vincent kót dober poznavalec svojega prijatelja spet zaprl usta in molče čakal, kaj bo.

Moreno mu ni dal časa za premišljevanje.

"Ha!" je zaklical dobre volje. "Ali ti nisem na nočni straži dovolj govoril o svoji ljubljeni nevesti? Ali ti nisem dovolj hvalil njenih čudovitih sinjih oči, podobnih sinjini komaj razvelelega se lanu? In njeno polt, tako nežno, kakor je polt sevilske Matere božje? Hej, Vincent! Povej, ali sem pretiraval s svojim opisovanjem?"

Vincenta je prijateljeva zgovornost popolnoma razorožila, zato ni skušal več ugovarjati, še manj pa premišljevat.

"Da, da," je zatrjeval vsakokrat, kadar je mogel do besede. "Da, vse to si mi že pripovedoval."

Moreno se je prešerno zasmel od veselja nad svojo zmago.

"Oh, Vincent," udaril je tovariša po ramah, "naposled je napočil srečni dan, ko bo moja lepa nevesta postala moja žena! Ali nisem težko pričakoval tega trenutka? O tem tudi moja lepa golobica ne more dvomiti... Glej! Ti, ki si mi prijatelj... moj edini zaupnik! Zaupal sem ti vse, tega ne moreš tajiti! No prav! Povej ji vse, kar sem ti pripovedoval o njej v tistih dolgih urah, ko sem hrepenel po njej! Razumela bo! Bil sem blazen od hrepenenja."

Orana, vsa rdeča od zadrege, ni vedela, kaj naj stori. Morenova ljubezenska izpoved je menda zanimala vse ljudi, ki so se gnetli okrog obeh mladih parov in ju z zanimanjem ogledovali. V tej ljubezni je bilo toliko idealizma in ognja! Vendar se ni zaradi nje nihče zgražal ali posmehoval. Mladi letalec je bil pri ljudeh vse preveč znan in priljubljen. In ker je bil povrh tega tako čeden in postaven fant, so poslušali njegovo ognjevito pripovedovanje s pritrjevanjem in prizanesljivim smehljajem. Posebno ženske so mu marsikaj odpuščale. Morda je že celo kateri izmed njih govoril takšne in podobne besede? In usta, ki so danes pred vsem svetom tako na široko razlagala svojo ljubezen, so bila tako lepa in so znala tako dobro poljubljati! Ena izmed njih je pa vseeno hudomuš-

no dejala, hoteč ga spraviti v zadrego:

"Čestitatom ti, Moreno, tvoja nevesta je res zelo lepa! Toda Karmencita? Kaj bo pa ona rekla k tvoji poroki?"

Cez Morenov obraz je za trenutek šnila senca. Samo za trenutek. Takoj nato se je mladi korenjak zasmel, še bolj široko in zadovoljno. Objel je Orano okrog pasu in jo strastno prižl k sebi. Nato je pobožal njen ljubki, drobni obrazek:

"Ali je mogoče primerjati?" je preprosto vprašal.

In ker je bil mladi, bahavi mož tako prostodušno odkritosrčen in njegova ljubezen do lepega dekleta tako ognjevit in očitna, mu nihče ni mogel zameriti njegovih besed.

"Prav imaš, Moreno. Tvoja nevesta je res mnogo lepša!"

"Tri sto zločkov! Vedel sem!" je veselo vzkliknil Moreno. Čutil je, da je igro dobil.

Kdo bi si še drznil trditi, da ni že dolgo zaročen z dekletom, ki jo zdaj tako nežno objema okrog pasu?

Kocka je padla. Zdjaj je bilo treba samo še uzakoniti njuno zvezo.

Hitro je prijel Frasquito in Orano pod roko in ju bolj vlekel kakor peljal s seboj.

"Pojdi, zaspane!" je zaklical presenečenemu Vincentu, "pojdi, drugače se bom poročil kar z obema!"

"Eh, čakaj, pasja duša!"

Glasen smeh je sprejel njuno šaljivo prerekanje. Množica se je razgrinjala pred mladima paroma, ki sta korakala proti odru, kjer so že stali trije uradniki in pisali imena novoporočencev na bele pole.

VI.

Ko je Orana stopila v dolgo kačo parov, čakaajočih, da bodo prišli na vrsto, je pričela trepetati po vsem telesu. Prizor, ki se je pravkar odigral, je zbudil v njej neznan strah.

Bučno navdušenje njenega tovariša ji je bilo, če že ne zoprno, pa vsaj nerazumljivo. Ni vedela, zakaj je tako buraz in hrupno razlagal vsemu svetu svojo ljubezen; njej je ljubezen čustvo, ki ne potrebuje bučne reklame. Bog ve, iz kakšnih družabnih slojev je njen "ženin", da se tako rad postavlja pred ljudmi?

To je bila napaka, ki je mlada Francozinja moškimi nikoli ni mogla odpustiti, kajti zdela se ji je, da tako ravna samo tepci in domišljavci. V kakšno okolje neki sodi ta mladenič, ki mu bo vsak trenutek postala žena?

Po drugi strani se ji je zdela v nebo vpijoča krivica, da bi se ona, tako strogo in vzorno vzgojena Francozinja, poročila z nekom, ki mu ne ve niti pravega poklica, ne vzgoje in ne preteklosti. Ob tej misli se je je loteval skorajda paničen strah.

Vpraševala se je celo, ali ne bi bilo bolje voliti smrt kakor pa takšno možitev?

Moreno jo je še zmerom držal pod roko; na lepem je začutil, kako ta drobna roka trepeče v njegovi.

Ali je mislil, da se dekle boji odkritja njune prevare, ali je pa uganil njen ženski strah pred vsiljeno ji možitvijo?

Mladi mož je dobro poznal žensko srce in je vedel, kakšen je njegov utrip. Toda dekleta, ki jih je ljubil dotlej, se navadno niso dolgo upirala njegovim snubitvam. Nikoli ni bil še v podobnem položaju, in s takšno mladenko... predvsem pa nikoli tako tik pred oltarjem. Stisnil je Oranino roko nekoli tesneje k sebi, hoteč, da bi ga pogledala.

Dvignila je svoje velike oči; če si tisti trenutek pogledal vanje, si vedel, da so blizu solzam. Njih vprašujoči pogled se je srečal z zapovedovalnim pogledom mladega moža.

RUSI PRIPRAVLJAJO OBRAČUN Z NEMCI RADI POVRROČENE ŠKODE

(Nadaljevanje z 1. strani)
kazenskem zakoniku je zakon, ki določa, da vsak, ki ukrade le tudi eno zrno od žita, ki spada državi, je podvržen kazni. Če ima sodobna Rusija že za domače državljane tako strogo kaznen, je upati, da jo bo uporabila tudi proti Nemcem, ki so naravnost satansko ropali in kradli po ruskih pokrajinah, ko so jih zasedli. Dan obračuna za nemške barbare prihaja.

KDAJ SE BO SPREMENILA VOJNA PROIZVODNJA

(Nadaljevanje s 1. strani)
rala naše vojno prizadevanje Na seji svetovalnega odbora avtomobilskih delavcev, v katerem se je sodelovalo sedem C. I. O. in sedem A. F. of L. voditeljev, so podali nekako zasnovo za načrte in cilje proizvodnje. Uradniki WPB so izjavili, da so delavski voditelji pripoznali, da je treba sedaj pripraviti načrte za preosnovanje produkcije za civilne potrebe, vendar to še ne pomeni, da bodo že kar zdaj začeli izdelovati avtomobile za civiliste.

SMRTNA KOSA

Chicago, Ill. — V soboto je umrl rojak Anton Težak, na 2328 So. Kostner Ave., rodom iz Metlike na Belokranjskem, star 46 let. Zapuščal ženo in sina, ki služi v zračnem koru. Dalje zapuščal očeta, brata in eno sestro. Pogreb bo v torek ob 9:30 zjutraj v cerkvi sv. Treh Kraljev na pokopališču sv. Adalberta iz kapele L. Žefrana

na 1941 W. Cermak Rd., kjer leži na mrtvaškem odru. Sorodnikom naše sožalje, pokojniku pa R. I. P.!

CHICAGO'S LARGEST STOCKS PREWAR PAINTS

Our warehouse and stores are filled with the finest Paints, Varnishes, Wallpaper in all Chicago. Why buy "War Time" substitute products?

PREWAR QUALITY AT LOWEST PRICES

MASTER Painter flat, regular \$2.45. Now only \$1.50 per gal.
SYNTHETIC White Enamel, non-yellowing. Reg. \$4.50. Now \$2.25 per gal.
SCREEN Paint, black, reg. \$1.45 gal. Now only 85c per gal.
NATL. Advertised Casein. Covers everything. Reg. \$2.89. Now \$1.65 per gal.
GOOD VARNISH. Low as \$1.25 gal. Thousands of gals. o fall paint products.
Free city delivery. Mail orders filled. Open Thursday, Saturday evenings.
PAINT EXCHANGE OF CHICAGO
2000 Milwaukee Av. 3315 W. 25th St.
ARM. 1440 ROCKWELL 8424

— Washington, D. C. — Senat je odobril večerj proračun za mornarico, ki znaša \$32,600,000,000. Ta znesek se bo porabil za nadaljno gradnjo naše mornarice.

DR. JOHN J. SMETANA
Pregleduje oči in predpisuje očala. — 23 let izkušnje
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.

MARIN KLARICH & SON

GENERAL CONTRACTORS and BUILDERS

Gradbeni podjetniki in gradbeniki

Mi prevzemamo vse vrste dela, gradimo nove stavbe, kakor koli obsega. Sprejemamo velika dela kot gradnje vseh poslopij, kol, tovarn, ali kakršnekoli. Ob enem sprejemamo tudi manjša dela, kot popravila, hiš in drugih poslopij. Za nas je vsako delo in naročilo dobrodošlo.
Nasvete, proračune in načrte dajemo na željo brezplačno.
Čemu plačujete visoke najemnine. Dajte si postaviti lasten dom, lastno hišo, kar napravimo vam mi za zmerno nizko ceno.

Pokličite nas na telefon
Calumet 6570 or 6509

MARIN KLARICH & SON

V svojem lastnem uradu
3050-3052 So. Wallace St., Chicago, Illinois

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Najstarejša slovenska podporni organizacija v Ameriki... Posluje že 51. leto.
Članstvo: 39,150 Premoženje: \$5,500,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poštini in nadosolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če si nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPU
351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

CIGANSKA VERA IN OBIČAJI

Dolgo je treba živeti med cigani in dobro paziti — piše dr. M. Block — predno se nam odkrijejo sledi njihovega verskega čuvstvovanja. Mističnih potez pri njih sploh ne najdemo kakor pri drugih materopravnih kulturah. Pač pa jih njihovo nacionalno naziranje o življenju označuje za pristne popotnike. Krščanski misijonar bo imel med njimi malo uspeha, to pa pred vsem zato, ker premalo vpoštevata njihove lastne zamisli in šege in jim ne gradi na tej podlagi prehoda v krščanstvo, kakor se je to godilo nasproti poganskim narodom. Na zunaj glumijo cigani vsekakor goreče izpreobrnjenosti in se nazivajo katoličane ali grške katoličane, naznotraj pa ostanejo cigani in ohranijo svojo staro cigansko vero.

Značilno je, da se cigani nagibajo bolj h katoličanstvu nego k protestantizmu; sijajno bogoslužje in barvno razkošje katoliške cerkve prijata njihovi domišljiji in celemu njihovu bistvu. Cigani tudi radi romajo na sloveča božja pota. V dnu srca pa jim za vero ni veliko. Boga ali Mater božjo prosijo, da bi jim pomagala na poti in pri njihovih, po naših kulturnih pojmih nepoštenih podjetjih. Kolikokrat sem videl cigana, kako je zlezal pod plašč pravoslavnega duhovnika in se gostobesedno spovedoval! S tem se hočejo cigani zavarovati pred boleznimi. Kesa nad svojimi grehi ne poznajo in ga tudi ni mogoče v njih obuditi. Samo kršitev njihovih ciganskih običajev imajo za greh, za katerega je treba zadostitve. 7. zapoved jim bo vedno delala težave. Ko je v 70. letih minolega stoletja prišlo v Dobrudžo več trum turških ciganov, so se pridili tako katoliški kakor pravoslavni duhovniki, da bi izpreobrili namišljene mohamedance. Cigani so iz te verske vneime kovali gmotno korist ter se dali krstiti v obeh cerkvah, da so dobili na obeh straneh obljubljeno podporo. Če pridejo na Balkanu v kako vas, potem gredo navadno k župniku in mu reko, da njihovi otroci še niso krščeni. Župnik takoj preskrbi botre, ki svoje krščence oblečejo in tudi drugače obdarujejo. Tako se dogaja, da so nekateri ciganski otroci po trikrat in štirikrat krščeni.

Kako mnenje so si napravili o ciganih narodi, katerih gostiljubje uživajo, priča anekdota, ki si jo pripovedujejo o ciganih na Balkanu: Cigani so imeli nekoč svoje cerkev, ki je bila zgrajena iz belega sira. Ko je nekoč cigane grudila lakota, so snedli svojo cerkev. Od tedaj so cigani brez cerkve.

Jedro njihove lastne vere je magično racionalno. Strah jih je maševanja duhov. Kdor izblebota ciganske običaje, se pregreši nad mrtvimi. Kdor to stori, nima sreče ne pokoja vse življenje; samo s krvjo je mogoče izprati kršitev tega prastarage zakona. Niti cigani, ki so jih izključili iz plemena in proglasili za "baležido" ali "malales," si ne upajo izdati ciganskih skrivnosti. Te so tabu. Tudi edini pisatelj med cigani, Engelbert Wittich, molči, če se mimogrede dotakne verskega poglavja, in ponavlja le to, kar je že pred približno sedemdesetimi leti povedal Liebig. — Kdor se vtihotapi v ciganske običaje in jih potem izda drugim, ga istotako zadene maševanje duhov.

Svoje prednike časte na ta način, da zlijejo, predno pije-

jo, nekoliko vina ali žganja po tleh, rekoč: "Za mrtve." Nikoli pa pri tem ne mislijo na posameznika. Kajti posameznika je treba pozabiti, njegovo ime se ne sme vte izgovoriti, prešel je v občestvo mrtvih.

Duhovnika ne poznajo. Poglavar je sodnik, duhovnik in vodja v eni osebi. Nad njim in poleg njega stoji najstarejša ženska plemena, čuvarica plemenskih običajev. Ona je prava duša celega rodu. Zaradi njene starosti, ki je toliko časa kljubovala demonom, goje do nje nekako sveto spoštovanje. Njen nagubani obraz priča, da najbolje pozna cigansko tradicijo. Prerokinja je in bistri vidka ter je na glas, da občejuje z duhovi. Zna "zagovarjati" in znana so ji mnogovrstna čarodejna sredstva, ki jih uporablja kot zdravilca in svetovalka v ljubezenskih zadevah. Sama veruje v magično moč svojih besed, svojih čarodajnih rekov, ki jih uporablja pri "zagovarjanju," ljubezenskih čarih, ozdravljenjih. Take ciganske čarovnice se ne boje samo cigani, ampak tudi kmetje. Kmet raj daruje ciganki to ali ono, samo da ga ne prekolne. Ciganka veruje v moč svoje kletve, posebno če pri tem pokliče za pričo boga, svojega boga. Včasih gre v cerkev, da tam svoje prekleto "naboj," to je, da se nazvame moči za prekleto. Medsebojno dano obljubo drže. Prisego potrdijo navadno tako, da gredo v cerkev. Značilno je tole: Cigani stopi pred svetniško podobico, prižge svečo in pravi: "Ako ne bom držal prisege, naj mi otrok, ki ga držim v rokah, umrje." Kdor pozna veliko ljubezen do otrok med cigani, bo vedel to prisego prav ceniti.

Kdor hoče zasledovati njihove verske predsodke, mora čitati njihove pravljice. Najsi še tako strogo varujejo tajnost ciganskih običajev, da se marsikatera arhaična poteza razbrati ravno iz njihove narodne književnosti, ki jo še danes najdemo pri njih.

Cigani verujejo, da se nahaja na koncu sveta luknja (hiu) skozi katero se je mogoče spuštiti v spodnji svet. Potovati je treba na dveh podkovanih petelinih. Če gremo zapadajočemu soncu nasproti, to je vedno proti zapadu, pridemo na konec sveta in od tam na oni svet. (Čudno, da so vsa ciganska potovanja usmerjena vedno proti zapadu).

(Konec prihodnjič)

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK
in
KIRURG
Urad:
1901 West Cermak Road
CHICAGO
Telefon Canal 4918
Residenčni tel.: La Grange 3986
1-3 in 7-8 P.M. razen ob sredah

Michael Trisko
in Sinovi
PLASTERING and PATCHING
CONTRACTORS
Pleskarji in popravilci ometa in sten.
2114 W. 23rd Place, Chicago
Telefon Canal 1090
Kadar imate za oddati kako pleskarsko (plasterers) delo, se vam priporočamo, da daste nam kot Slovencem priliko in da vprašate nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste potem delo tudi drugam. Za pleskarska dela jamčimo.

BUY WAR BONDS
and give the change to fight
INFANTILE PARALYSIS